

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту Закону України
«Про внесення змін до Бюджетного кодексу України
щодо коштів від приватизації об'єктів державної власності»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

На сьогодні в Україні у державній власності залишається найбільша в Європі частка державних підприємств. Із більше ніж 3 тис. державних підприємств майже половина працює неефективно або не веде господарської діяльності. Аналіз результатів діяльності підприємств державного сектору економіки засвідчує низьку ефективність системи державного управління, високий ризик створення і існування корупційних схем, нагальну необхідність інвестування в ці підприємства з метою модернізації їх застарілих технологічних процесів, перебудови системи управління ними із застосуванням кращих міжнародних практик. Поряд з цим державні ресурси є вкрай обмеженими, тому пошук ефективного власника, залучення інвестицій у ці підприємства в процесі приватизації є першочерговим завданням для забезпечення ефективності функціонування економіки, сприяння сталому розвитку держави.

Указом Президента України від 20 вересня 2019 року № 713/2019 «Про невідкладні заходи щодо забезпечення економічного зростання, стимулювання розвитку регіонів та запобігання корупції» передбачено активізацію приватизації державного майна, пошук ефективного власника, і як наслідок, залучення інвестицій та забезпечення зростання ефективності економіки України.

За останні роки уповноваженими органами управління державних підприємств ігнорувалися рішення Уряду щодо передачі на приватизацію підприємства, що знаходяться в сфері їх управління. Ця ситуація ускладнювала процес підготовки підприємств до продажу, відбувалося гальмування приватизації в цілому.

Починаючи з кінця 2019 року, в управління Фонду державного майна України (далі – Фонд) для подальшої приватизації актами Уряду станом на 01.06.2020 передано 463 державні підприємства від інших органів управління. Переважна більшість цих підприємств знаходиться на різних стадіях банкрутства, а значить не є інвестиційно привабливими. Підготовка їх до приватизації вимагає вжиття низки заходів, зокрема, щодо інвентаризації, реєстрації нерухомого майна, повного розкриття інформації про об'єкт, проведення рекламно-маркетингової компанії, що вимагає часу і ресурсів.

Водночас нормами Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» на Фонд та його регіональні відділення покладено функції з підготовки об'єктів приватизації до продажу. Проте в умовах обмеженого бюджетного фінансування виникає потреба в додатковому фінансуванні цих заходів.

Разом з тим з метою уникнення подальшого падіння ефективності управління державними підприємствами, стимулювання передачі на приватизацію працюючих інвестиційно привабливих підприємств пропонується

частину коштів, отриманих від приватизації державних підприємств, направляти уповноваженим органам управління для покращення системи управління державним сектором економіки, модернізацію державних підприємств, сприяння сталому розвитку української економіки, залучення стратегічних інвесторів.

З метою зацікавленості регіональної спільноти в приватизації державних підприємств пропонується 10 відсотків коштів від продажу об'єктів малої приватизації державної власності, які зареєстровані на території відповідного органу місцевого самоврядування, включити до надходжень бюджету розвитку місцевих бюджетів.

2. Цілі і завдання прийняття акта

Метою законопроекту є активізація процесу передачі уповноваженими органами управління державних об'єктів на приватизацію на засадах відкритості і прозорості, забезпечення ефективного виконання Фондом функцій, пов'язаних з процесом приватизації, та наповнення бюджету, створення додаткового джерела фінансування уповноважених органів щодо виконання функцій з управління державними підприємствами.

3. Загальна характеристика і основні положення проєкту акта

Проєктом пропонується для стимулювання уповноважених органів управління передавати державні об'єкти на приватизацію передбачити в Бюджетному кодексі України можливість розподілу коштів від приватизації таким чином: 3 відсотки від продажу об'єктів малої приватизації і 2 відсотки від продажу об'єктів великої приватизації – Фонду на здійснення заходів з підготовки об'єктів до приватизації, 10 відсотків від продажу об'єктів великої приватизації (20 відсотків від продажу об'єктів малої приватизації) – органу управління, 67 відсотків (88 відсотків) – до державного бюджету, а також передбачити в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, направлення цих коштів на: здійснення уповноваженими органами управління витрат, пов'язаних з виконанням функцій управління об'єктами державної власності; на заходи, пов'язані з приватизацією; та матеріальне заохочення працівників Фонду.

Також для стимулювання органів місцевого самоврядування проєктом пропонується до надходжень бюджету розвитку місцевих бюджетів включити 10 відсотків коштів від продажу об'єктів малої приватизації державної власності, які зареєстровані на території відповідного органу місцевого самоврядування. Зазначені кошти спрямовуватимуться на соціально-економічний розвиток регіонів, інші заходи, пов'язані з розширеним відтворенням.

4. Стан нормативно-правової бази

У зазначеній сфері правового регулювання діють Конституція України, Бюджетний кодекс України, закони України «Про Державний бюджет України на 2020 рік», «Про приватизацію державного і комунального майна», «Про управління об'єктами державної власності».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття проекту Закону не потребує додаткових фінансових витрат з Державного бюджету України.

Вплив на бюджет полягатиме у перерозподілі надходжень коштів від приватизації державного майна до державного бюджету, що дасть змогу забезпечити стимулювання уповноважених органів управління підвищувати ефективність управління державним сектором економіки, передавати на приватизацію працюючі інвестиційно привабливі об'єкти та створити сприятливі умови у сфері приватизації державного майна. Як наслідок, зростатимуть доходи державного бюджету від ефективної діяльності державних підприємств та їх приватизації.

Наповнення бюджету розвитку місцевих бюджетів коштами від приватизації об'єктів державної власності, які зареєстровані на території відповідного органу місцевого самоврядування, забезпечить фінансування видатків на соціально-економічний розвиток регіонів, виконання інвестиційних проектів та інші заходи, пов'язані з розширенням відтворенням.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття акту

Реалізація положень законопроекту сприятиме прискоренню процедури передачі державних об'єктів на приватизацію.

Поряд з цим реалізація акта матиме позитивний вплив на ринкове середовище, зокрема, розвиток регіонів та ринку праці, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави в цілому.

Крім цього, законопроектом передбачається запровадження механізмів мотивації працівників Фонду, що опосередковано запобігатиме проявам корупційних діянь.

Народні депутати України

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ПІДЛАСА РОКСОЛАНА АНДРІЇВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000CA3155001F67A001

Дійсний до: 08.07.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України

№ 100д9/1-2020/252400 від 28.12.2020

305818